

АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

Визначено основні напрями та завдання автоматизації обліку цінних паперів. Обґрунтована загальна схема автоматизованого вирішення завдань з обліку цінних паперів.

Приватизація й акціонування приватної власності, розвиток підприємництва та кредитних інститутів призвів до поглиблення розвитку грошових і кредитних відносин. Як наслідок виник особливий сектор господарювання, що пов'язаний з обігом цінних паперів — фінансовий ринок.

Сучасний рівень розвитку характеризується комп'ютеризацією всіх ланок народного господарства країни. Дійсний обліковий, контрольний, аналітичний процес розподілений по робочим місцям по всій території підприємства і здійснюється в певних організаційно технічних умовах.

Збільшення обсягів операцій з цінними паперами на підприємствах, з одного боку, та зміни облікової ідеології, через що облік цінних паперів набув притаманних лише йому особливостей, з іншого, потребують виокремлення та побудови окремого АРМ бухгалтера з обліку цінних паперів. Зважаючи на те, що забезпечення налагодження автоматизованого рішення задачі покладається на програмістів, ми розглянемо лише постановку АРМ з обліку цінних паперів.

Наразі, на підприємствах України функціонують різні види АРМ бухгалтера. Серед малих підприємств найбільш розповсюджена реєстрація інформації в журналі господарської діяльності та формування головної книги, балансу та звітності. Іншим напрямком є вирішення комплексу задач без пов'язання її з іншими АРМ бухгалтера та системами АСУП.

З виникненням нового класу ЕОМ, а також з переходом до ринкових відносин з'явилася необхідність оперативного управління на місцях виникнення інформації. Тому необхідне впровадження розподіленої системи обробки даних обліку, контролю та аналізу з використанням АРМ бухгалтера по рівням управління комплексів задач. Отже, структура нового АРМ повинна забезпечити комплексне вирішення бухгалтерської задачі за такими загальними напрямками як:

- облік формування статутного капіталу;
- облік формування позикового капіталу,

- облік фінансових інвестицій.

При цьому автоматизований облік термінових контрактів (похідних фінансових інструментів) може вестись на АРМ з обліку позабалансових рахунків.

Відзначимо, що Побудова інформаційної структури АРМ має дозволяти формування робочої бази даних на підставі змінної та умовно-постійної інформації, яка в автоматизованому режимі повинна бути оброблена та видана на дисплей або друкарський пристрій. На рис. 1 наведена загальна схема автоматизованого вирішення завдань з обліку цінних паперів.

Рис. 1. Загальна схема автоматизованого вирішення завдань з обліку цінних паперів

Також важливо, щоб АРМ з обліку цінних паперів підтримував взаємозв'язок з іншими існуючими на підприємстві АРМами. Воно має забезпечувати безперешкодний інформаційний обмін між автоматизованими робочими місцями в порядку наведеному на рис. 2.

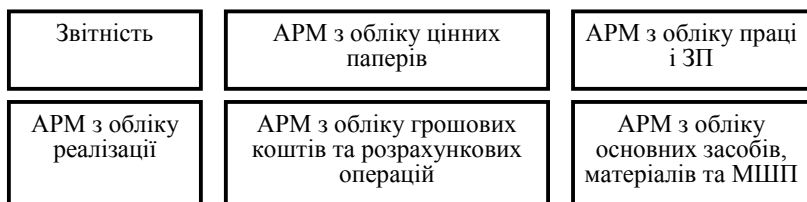

Рис. 2 Взаємозв'язок АРМ бухгалтера з обліку цінних паперів з іншими задачами

Отже, АРМ з обліку цінних паперів є повноцінною задачею, а при його побудові слід дотримуватись основних принципів такого процесу.

Загалом, розглядаючи систему обліку операцій з цінними паперами, слід відмітити досить низький рівень автоматизації цього процесу на Україні. Це обумовлене дуже низькою пропозицією програмних комплексів обліку цінних паперів на ринку. Тобто нагальною стає проблема розробки вітчизняних систем автоматизації бухгалтерського обліку із застосуванням ПЕОМ. Сама ж методика ведення бухгалтерського обліку операцій з цінними паперами в Україні розроблена досить добре і не потребує істотних змін.

Актуальними завданнями наразі є формування та становлення вітчизняної системи та методології проведення аналітичної роботи, щодо автоматизації обліку операцій з цінними паперами, в умовах власної економічної та нормативно-правової системи. А це можна зробити, беручи за основу, розвиваючи та вдосконалюючи, вже існуючий суспільний досвід стосовно даної проблеми.

Я. С. Ткаль, асистент кафедри бухгалтерського обліку
Сумського національного аграрного університету

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СФЕРІ ОБЛІКУ І АУДИТУ

On modern stage of conduct of the accounting on domestic enterprises more often used computer programs, since this not only comfortable, but also effectively. But in too time program, which there is «assistant» of accountant, today became the object of debate about reflection of such asset in account. So this problem very actual, as well as needs for study and analysis.